

CAPÍTOL III

REGLES D'ARBITRATGE

Art. 1 APLICACIÓ DE LES REGLES

1. Les regles de l'arbitratge són d'aplicació a totes les proves organitzades o reconegudes per la RFEB.

Art. 2 DIRECCIÓ DE LA PARTIDA

1. La partida serà dirigida per un **àrbitre principal** i un altre que actua com a àrbitre auxiliar que porta el control de l'acta i el marcador, a més podrà intervenir en qualsevol decisió sobre el joc, si li fos demanat per l'àrbitre principal. Ambdós jutges hauran d'actuar degudament vestits segons els acords adoptats pel Col·legi Nacional d'Àrbitres.
2. Tots dos jutges seran imparcials en tot moment.
3. La seva missió comença en el moment en què la direcció esportiva de la prova convida als jugadors a començar el partit, i finalitza amb el lliurament de l'acta al director esportiu. L'acta ha d'anar signada pels jugadors i pels dos jutges.
4. Abans de començar el partit, l'**àrbitre principal** inspeccionarà amb cura el material amb que s'ha de jugar, observant que els punts o mosques, així com els angles o línies, en aquelles disciplines que ho aconsellin, estiguin ben marcades, posant en coneixement del director esportiu de la prova qualsevol anomalia que sigui observada. Es procurarà que les boles i el billar estiguin perfectament nets.
5. Per a la neteja del billar, a l'inici de cada partida, la raspallada del drap haurà de fer-se sempre en el mateix sentit, sent, a favor del pel del drap.
6. Per a la neteja de les boles únicament podrà utilitzar-se aigua i sabó neutre, igualment s'utilitzaran draps nets sense borriçol. L'ús de qualsevol altre substància, silicones, o altres productes de neteja restaran totalment prohibits.
7. Prohibirà els jugadors la utilització de productes que embrutin el material de joc, com la pols de talc o qualsevol altre.
8. En fer-se càrrec del partit procurarà tenir a la seva disposició i a la dels jugadors tots aquells estris auxiliars que siguin necessaris, el trípod, elements de marcatge, semicercle per a substituir les boles en el cas que calgui netejar-les, etc.
9. No es permetrà cap intervenció no justificada ni per part dels jugadors ni del públic
10. Es tindrà cura que la roba dels jugadors sigui la correcta, no permeten que aquells que contravinguin la norma puguin participar-hi.
11. Es procurarà evitar que els jugadors durant l'encontre facin gestos o accions amb intenció de molestar al contrari.
12. L'àrbitre sent la màxima autoritat de l'encontre, no haurà de constituir-se en el protagonista del partit, sent un participant més del joc juntament amb els jugadors.

Art. 3 CANVI D'ÀRBITRE

1. Ambdós jutges, el **principal** i l'**auxiliar** s'intercanviaran les funcions després de la pausa o descans de cinc minuts.
2. Si el partit es juga pel sistema de sets, els canvis es faran després de cada set jugat.

Art. 4 ANUNCIS DE L'ÀRBITRE

1. L'àrbitre ha d'anunciar les jugades amb veu alta i clara, dirigint la seva mirada cap al jugador, quan es dirigeixi a ell, o col·locant-se enfront de l'àrbitre auxiliar, si ho diu a ell.
2. Advertirà al jugador quan faltin cinc caramboles, quatre, tres, dos, i una a les modalitats de **Lliure, Quadres i Banda**. I a la modalitat de **Tres Bandes** quan faltin tres, dos i una. Si no es produeix variació en les boles que falten, l'àrbitre procurarà no repetir-se en el seu anunci.
3. Quan l'àrbitre hagi d'anunciar varies jugades del joc, seguirà l'ordre següent:
  - 1) El nombre de caramboles que el jugador està fent
  - 2) L'avís de què "falten....."
  - 3) La posició de les boles si es troben en zones restringides
  - 4) Si les boles es troben a tocar unes de les altres o de la banda, o bé, si es troben en posició de lliure o toquen.
4. Quan el partit es jugui amb limitació d'entrades i arribin al final, l'àrbitre ha d'avisar al jugador dient el **seu nom** i "**darrera entrada**".
5. Quan el jugador erra i posa la mà, l'àrbitre anunciarà el nombre de caramboles fetes, el nom del jugador i un altre cop el nombre de punts obtinguts:

....."dues Garcia,.....dues

6. Davant d'una falta comesa per un jugador, l'àrbitre explica la falta si així ho creu convenient, o si li ho demana el jugador a qui li recau la infracció.
7. L'àrbitre auxiliar seguirà les instruccions del principal, anotarà, en primer lloc mitjançant el marcador i a continuació a l'acta del encontre el compte de punts aconseguits per cada jugador, així com les anotacions d'entrades cada vegada que el jugador que inicia la partida passa la mà. En aquells que existeixi diferència entre el marcador i l'acta del partit, els **arbitres principal i auxiliar** hauran d'aclarir la situació, si això no és possible tindrà prevalença el que marqui el taulell.
8. Arribat el partit a la seva meitat (**Capítol I art. 8**), l'àrbitre auxiliar comunicarà a l'àrbitre principal "**meitat de partit**", quedant establert un descans de 5 minuts.

Art. 5 POSICIONAMENT DE L'ÀRBITRE

1. La posició que adoptarà l'àrbitre en tot moment serà la de major immobilitat possible i en especial quan el jugador es trobi en posició de "limaje", en actitud relaxada, i de màxima atenció per al joc.
2. Els braços deixats caure al llarg del cos, o creuant les mans per davant o per darrera del cos, mai amb els braços creuats o amb l'adopció de postures que puguin ser enteses com incorrectes.
3. L'àrbitre auxiliar seguirà amb la màxima atenció les incidències del joc, per si en qualsevol moment, fos cridat per l'àrbitre principal per aclarir algun dubte.
4. Els responsables de l'arbitratge han de ser conscients de la importància de la seva tasca dins un partit de billar, la seva perfecta uniformitat, l'atenció pel joc, la correcció i saber estar al voltant de la taula de joc aplicant correctament les regles, han de servir perquè els jugadors es centrin més en el partit i puguin desenvolupar millor els seus coneixements, l'àrbitre ha de saber reconèixer la importància de la seva tasca i alhora saber-se un protagonista més dins el partit.

Art. 6 COMPETÈNCIES DE L'ÀRBITRE

1. L'àrbitre ha de vetllar pel compliment de les disposicions d'aquest reglament i per aquesta raó farà ús de les mesures necessàries que siguin de la seva competència. Advertirà al jugador que contravingui les regles de conducta, posant-ho, si és el cas, en coneixement del director esportiu.

2. Si un jugador, que hagi estat advertit, cometés una nova infracció, l'àrbitre pot arribar a interrompre la partida, donant al jugador, que ha comès la infracció, la partida com a perduda, comunicant la decisió al director esportiu, tramitant el conseqüent informe per escrit.
3. En els casos d'infraccions molt greus, pot suspendre el partit, desqualificant al jugador que ha comès la infracció, malgrat que aquest no hagués estat advertit anteriorment.
4. És prohibit prevenir als jugadors contra alguna falta en el joc que aquests estiguessin a punt de cometre .
5. Si ho jutja necessari, o bé a petició del jugador o per pròpia iniciativa podrà, en qualsevol moment de la partida, netejar les boles i el billar, aquesta neteja haurà de fer-se el més ràpid possible.
6. Solament a ell li correspon de manipular les boles per a netejar-les o col·locar-les en els punts corresponents
7. Quan les boles hagin de ser netejades s'haurà de deixar perfectament marcada la seva situació a la taula de joc abans de agafar-les. Quan recomenci el joc s'assegurarà que cada jugador comença amb la seva bola.
8. L'àrbitre passarà la mà a l'adversari quan totes les boles estiguin immòbils.
9. Ni al començament d'una sèrie, ni mentre duri aquesta, podrà assenyalar la seva bola al jugador malgrat que li ho demani. Si de cas li anunciarà la posició de les boles quan es tracti de partides de la modalitat de **lliure o de quadres**, malgrat que aquesta acció determini quina és la bola jugadora.
10. Si després d'errar una carambola o comès una falta, el jugador toca una o més boles intencionadament o no, l'àrbitre col·locarà les boles mogudes, el més exactament possible, a la seva posició anterior. Si l'àrbitre determina amb claredat l'intencionalitat de la falta, amonestarà al jugador, i fins i tot si la falta hagués estat feta amb ostentació podria desqualificar-lo.
11. Quan un jugador ha comès una falta involuntària per culpa de tercers, l'àrbitre procedirà de la mateixa manera que en el punt anterior, sense que el jugador perdi el seu torn.
12. En cap dels dos casos, l'àrbitre no pot ser el responsable que la situació de les boles no sigui l'exacte.
13. Quan una posició necessiti d'una reflexió perllongada o si per qualsevol altre raó, el jugador tardi en jugar, l'àrbitre pot a iniciativa seva fixar al jugador un límit de **seixanta segons** per fer la seva jugada. Si malgrat això el jugador no jugués dins el temps indicat, l'àrbitre passarà el torn a l'adversari i les boles restaran en el lloc on eren. Malgrat això, la decisió de fer complir aquest punt ha d'aplicar-se amb aquells jugadors que d'una forma continuada i injustificada puguin arribar a provocar aquesta situació.

Art. 7 DECISIONS DE L'ÀRBITRE

1. En cas de dubte del jugador que tingui el torn, sobre una decisió de l'**àrbitre principal** del partit, pot demanar al jutge de l'encontre que torni a examinar la jugada en qüestió, prèvia consulta amb l'**àrbitre auxiliar** havent d'accedir a la sol·licitud demanada, de no existir acord entre ambdós jutges, prevaldrà la de l'**àrbitre principal**. Malgrat això, si es tractes d'una situació encara existent i ho cregués convenient podria demanar consell al director esportiu de la prova.
2. Les seves decisions són definitives i inapel·lables per les qüestions de **fet**, exceptuant-ne les d'aplicació de Reglaments que davant un possible error i a instàncies del jugador, l'àrbitre principal haurà de consultar amb l'auxiliar a fi i efecte de clarificar la situació, si aquesta no es produeix, el director esportiu de la prova, a sol·licitud de l'àrbitre, ha d'intervenir a fi de què, juntament amb el jutge del partit, pugui donar-se una decisió en concordança amb la reglamentació del moment.
3. De la mateixa manera l'adversari pot demanar a l'àrbitre tornar a examinar una decisió. Si les sol·licituds es repetissin i l'àrbitre entengués que les demandes van dirigides principalment a distreure al jugador que té el torn, podrà advertir-lo conforme les disposicions de l'article 6è.

4. L'adversari pot avisar l'àrbitre per a senyalar-li un error seu en els casos següents:

- a) Si el jugador juga amb una bola contrària
- b) Error a l'anunci de posició de boles en zones de limitació
- c) Error en el compte dels punts

Les intervencions s'han de fer de forma discreta sense molestar el bon desenvolupament de la Competició.

- 5. Si l'àrbitre dona injustament una carambola per haver jugat amb bola contrària o per qualsevol altra raó, pot rectificar a condició de que el jugador no hagi jugat encara la següent.
- 6. Si un jugador ha comès falta i continua jugant abans de què l'àrbitre hagi tingut temps suficient o la possibilitat d'anunciar-la, farà passar el torn del jugador infractor, col·locant les boles el més exacte possible a la posició que tenien en el moment en què va ser comesa la falta.
- 7. Si al començament o en el decurs d'una sèrie, l'àrbitre constata que el jugador, juga amb bola canviada el torn canvia immediatament, les boles romandran en el lloc on eren i l'adversari juga amb la seva bola. El nombre de caramboles aconseguides en el temps que dura la sèrie en curs fins el moment en què es detecta l'error, queden en propietat del jugador que ha comès la falta.

Exemple: L'àrbitre ha cantat cinc , però s'adona què esta jugant amb bola contrària. Abans que el jugador torni a jugar, talla el joc, rectifica i diu:

¡Falta "Quatre García..... quatre"

- 8. Ampliant el punt anterior, si en el decurs d'una sèrie, és el propi jugador qui s'adona del seu error, jugar amb la bola contrària, sense que l'àrbitre se n'hagi adonat de la infracció, es podrà posar a jugar amb la **seva bola** i continuar la sèrie si la darrera carambola fos correcta, l'àrbitre del partit no podrà assenyalar la infracció.

Art. 8 RECLAMACIONS

- 1. Tota reclamació que faci referència a l'aplicació dels reglaments, haurà de ser feta en primer lloc i de forma discreta a l'àrbitre en el mateix moment i lloc que es produeixi el presumpte error. Si l'àrbitre no reconeix o no accepta la qüestió que se li planteja, el jugador té la possibilitat de tornar a formular-la al director esportiu de la Competició.
- 2. El director esportiu del torneig per si mateix o amb el delegat oficial de la RFEB. hauran d'examinar la reclamació feta en el mateix moment que se'ls hi plantegi. Comunicant la decisió que pugui correspondre.
- 3. Si per qualsevol circumstància no fos possible l'aplicació del punt anterior i el partit hagués de continuar celebrant-se a instància de l'àrbitre; si la reclamació fos justificada i l'error comès hagués tingut influència en el resultat del partit, aquest hauria de ser anul·lat i fixat un nou horari per part del director esportiu.
- 4. La direcció esportiva ha d'estar informada de tota reclamació o incidència per nota escrita a l'acta del partit.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

- 1.- Tot l'articulat del Capítol III fa referència a l'existència d'un **àrbitre principal** i un altra **d'auxiliar**, aquest serà vigent a partir del moment en que la RFEB. consideri acabat el procés de formació dels àrbitres. Mitjançant aquest procés el nombre de col·legiats a les diferents Territorials sigui el suficient per a portar a terme el que es disposa en aquest Capítol sobre les **Regles de l'Arbitratge**.

2.- Fins a les hores per part de la RFEB. i per mediació del Col·legi Nacional d'Àrbitres i si no es disposa el contrari es podrà seguir funcionant segons el model actual de jutge únic.